

סדר מועד | מסכת ראש השנה ח"י"ד | שבת פרשת וירא | י"א-י"ז חשוון תשפ"ב (23-17 אוקטובר 2021)
Seder Moed | Masechet Rosh Hashanah 8-14 | Shabbat Parashat VaYera | 11-17 Cheshvan (Oct. 17-23)

Daf 8: ROSH HASHANAH — 1 TISHREI

דף ח': ראש השנה — א' בתשרי

Rosh Hashanah (New Year), which takes place on 1 Tishrei, is Yom HaDin (Day of Judgment) for the world. Every seventh year is a *Shmittah* (sabbatical) year, when it is prohibited to plow or plant seeds in the fields of *Eretz Yisrael*. On what date do we begin counting the years? 1 *Tishrei*. Every 1 *Tishrei* that passes, another year is counted, until the seventh year is reached. Likewise, the *Yovel* (Jubilee year) begins on *Rosh HaShanah* (1 Tishrei).

What is Yovel? The Torah commands the counting of 50 years. During the 50th year, plowing and planting are prohibited as they are during the *Shmittah* year. In addition, on *Yom Kippur* of the *Yovel* year, the *shofar* was sounded at the *beit din* (court), and all of the *avadim ivri'im* (Hebrew servants) return to their homes.

בא' בתשרי חל ראש השנה, יום הדין של כל העולם. כל שנה שביעית, היא שנת שמטה ואסור לחרש ולזרע בשדות. מאיזה תאריך סופרים את השנים? מא' בתשרי. בכל א' בתשרי שעובר, סופרים שנה נוספת, עד שמגיעים לשנה השביעית. גם שנת היובל מתחילה בראש השנה.

מהי שנת היובל? התורה מצוה לספר חמשים שנים. כל שנה חמשים לשנה החמשים - אין חורשים ואין זורעים, כמו בשנת השמטה, ובנוסף לכן, ביום הכפורים של שנת היובל, היו תוקעים בשופר בבית דין, וכל העבדים היהודים חזרו לבתיהם.

Daf 9: ADDITION TO THE DAY OF ATONEMENT, SHABBAT, AND FESTIVALS

דף ט': תוספת יום הכפורים, שבת ויום טוב

The mitzvah of "Tosefet Yom HaKippurim" means it is a *mitzvah* to bring in the sanctity of *Yom Kippur* slightly before its officially designated entrance time. **This mitzvah also applies to Shabbat and Erev Yom Tov.** As such, a person must be cautious to refrain from performing any *melachah* (39 prohibited types of labor), even before sunset.

How much time prior to the beginning of Shabbat and Yom Tov is it necessary to add for [this mitzvah the "addition"]? The *Mishnah Berurah* writes that the Talmud does not stipulate how much time is required to observe the "addition," however it is clear there is no need to add more than 13 minutes.

מצות "תוספת יום הכפורים", פרושה שיש מצוה לקבל את קדשות יום הכפורים מעט לפני כניסתו. מצוה זו נוהגת גם בערב שבת ובערב יום טוב, ולכן, צריך להזהר לא לעשות מלאכה, כבר לפני שקיעת החמה.

כמה זמן לפני שבת ויום טוב צריך להוסיף את ה"תוספת" הזו? ה"משנה ברורה" כותב, שבתלמוד אין כתוב כמה זמן צריכה להיות ה"תוספת" הזו, אך ברור שאין צריך להוסיף יותר משלש עשרה דקות.

Daf 10: NEW YEAR, ON 1 TISHREI

According to Jewish tradition, God created the world over the course of six days, and on the sixth day, the first human was created. Rabbi Eliezer said that the sixth day of creation fell on 1 *Tishrei*, which is *Rosh HaShanah*. 1 *Tishrei* was fixed as *Yom HaDin*, the day on which God sits in judgment over all human beings and their deeds.

Why precisely was *Rosh HaShanah* determined to be *Yom HaDin*?

1 *Tishrei* was chosen as *Yom HaDin* because on that day the first human sinned by eating fruit from the Tree of Knowledge, and on that same day he repented, and God forgave him. For that reason, God decided that in perpetuity *Rosh HaShanah* would be *Yom HaDin*, the day on which humans would stand in judgment before Him.

On *Rosh HaShanah* God determines what will happen with each person during the coming year. On *Rosh HaShanah*, God resolved that even though Sarah Imeinu was infertile and could not give birth, she would nevertheless give birth to a son — none other than *Yitzchak Avinu*. Therefore, on *Rosh HaShanah* we read verses from *Parashat VaYera*: “And God remembered Sarah,” i.e., that Sarah would have a son.

דף י"ז: ראש השנה בא' בתשרי

ה' ברא את העולם במשך ששה ימים וביום הששי נברא אדם הראשון. רבי אליעזר אומר, שאותו יום ששי היה א' בתשרי, הוא יום ראש השנה שנקבע להיות יום הדין, שבו הקב"ה דן ושופט את כל בני האדם ואת מעשיהם.

מדוע דוקא ראש השנה נקבע להיות יום הדין? מפני שבא' בתשרי אדם הראשון חטא ואכל מעץ הדעת, ובאותו יום הוא שב בתשובה והקב"ה מחל לו על חטאו. מפני כך קבע הקב"ה, שבכל הדורות יהיה ראש השנה יום הדין, בו בני האדם יעמדו למשפט לפניו.

בראש השנה קובע הקב"ה מה יקרה עם כל אדם בשנה הבאה. בראש השנה קבע הקב"ה, שאפלו ששנה אמנו היא עקרה שאינה יכולה ללדת, בכל זאת יולד לה בן, הלא הוא יצחק אבינו ע"ה. לכן בראש השנה קוראים פסוקים מפרשת ויגרא, "וה' פקד את שרה", ששנה ילדה בן.

Daf 11: THE MONTH OF NISSAN

Yitzchak Avinu was born on 15 *Nissan*, on the first day of the Pesach holiday. He died, at a fine old age, 180 years later, on the same day. What other events took place during the month of *Nissan*? The Ten Plagues that God inflicted upon the Egyptians began in the month of *Iyyar*, and one year later in the month of *Nissan*, *B'nei Yisrael* left Egypt and were freed from their Egyptian bondage.

In the month of *Nissan* there is also a special night: Seder night. This night is also called “*Leil Shimurim*” (night of watch and anticipation), since God sat and watched and waited for the night on which He would bring *B'nei Yisrael* out of Egypt. In doing so, God fulfilled His promise to *Avraham Avinu* that *B'nei Yisrael* would not remain in Egypt forever.

On that (Seder) night there is a special guard watching over the world, and there is no need to fear harmful demons. A special *berachah* is recited in the month of *Nissan* as well: “*Birkat Ha'llanot*” (blessing of the trees). A person who sees a fruit tree blossom in the month of *Nissan* recites: “*Baruch Atah ... shelo chee'sehr b'olamo kloom u'vara vo briyot tovim ve'lanot tovat l'hanot bahem b'nei adam*” (Blessed are You ... who left nothing lacking in His world, and created within it good creatures and good trees, in order to provide pleasure to humans beings).

דף י"א: חודש ניסן

יצחק אבינו, נולד בט"ו בניסן, היום הראשון של חג הפסח, ואחרי מאה ושמונים שנה הוא נפטר בשיבה טובה באותו יום בדיוק, בט"ו בניסן. מה עוד ארע בניסן? עשר המכות שהביא הקב"ה על המצרים, התחילו בחודש איר, ושנה אחר כך, בחודש ניסן, יצאו בני ישראל ממצרים והשתחררו מעבדותם של המצרים.

בחודש ניסן יש גם לילה מיוחד; הלא הוא **ליל הסדר**. לילה זה נקרא גם “ליל שמורים”, מפני שהקב"ה ישב ושמר, חפה, מתי כבר יגיע הלילה הזה שבו הוא יוציא את בני ישראל ממצרים וכן יקים את הבטחתו לאברהם אבינו, שבני ישראל לא ישארו במצרים לעולם.

בלילה הזה יש שמירה מיוחדת בעולם, ואין צורך לפחד ממדיקים. בחודש ניסן יש גם ברכה מיוחדת, “ברכת האילנות”. מי שבחודש ניסן רואה אילן פירות מלבלב, מברך “ברוך... שלא חסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובים ואילנות טובות להנות בהם בני אדם”.

Daf 12: ROSH HASHANAH FOR TITHES

Rosh Hashanah (1 *Tishrei*) is also the new year for calculating *ma'aser* (tithes) obligations.

Ma'aser: There is the mitzvah to separate *terumot u'ma'asrot*. A portion of all produce is set aside for the *kohanim*, and one-tenth given to the *levi'im*. There is another tithe called "*ma'aser sheini*" (second tithe), a portion set aside to be eaten in Jerusalem. There is also "*ma'aser ani*" (poor tithe), a portion set aside and given to the needy.

Ma'aser ani is donated in the third and sixth years of the sabbatical (seven-year) cycle, while in years one, two, four, and five *ma'aser sheini* is donated. Now we understand that *Rosh HaShanah* marks the start of the new year for calculation of *ma'asrot*, to indicate whether it is necessary to set aside *ma'aser sheini* or *ma'aser ani*.

דף י"ב: ראש השנה למעשר

ראש השנה הוא גם "ראש השנה למעשר".

מעשר: יש מצות תרומות ומעשרות. מכל הפרות צריך להפריש תרומה לכהן ומעשר ללוי. יש גם מעשר שנקרא "מעשר שני" - מפרישים חלק מהפרות ואוכלים אותם בירושלים. יש גם "מעשר עני" - מפרישים חלק מהפרות ונותנים אותם לעניים.

"מעשר עני" מפרישים בשנה השלישית שאחרי שנת השמטה ובשנה הששית שאחרי השמטה. בשנים האחרות מפרישים

"מעשר שני". עכשיו אנו מבינים היטב, שראש השנה קובע מתי מתחילה שנה חדשה לגבי מעשרות, כדי לדעת אם צריך להפריש מעשר שני או מעשר עני.

Daf 13: PROHIBITION OF NEW GRAIN

One may not eat from the new grain until "*Minchat haOmer*" (Omer offering) had been sacrificed in the *Beit HaMikdash* on the second day of Passover, 16 Nisan. This prohibition is called "*issur chadash*" (the "new" grain prohibition).

The new grain becomes permitted immediately after the bringing of the Omer. Today, when we no longer have our *Beit HaMikdash*, it is permissible to eat new crops at the end of the day on 16 Nisan.

The first time that *B'nei Yisrael* sacrificed "*Minchat haOmer*" was when they entered into *Eretz Yisrael* with Yehoshua bin Nun. On 10 Nisan, they entered *Eretz Yisrael*, and for five days they were prohibited from eating the grains, because it was new grain and the time had not yet come to sacrifice the *Minchat haOmer*. Therefore, over the course of five days, they ate their leftover manna, and on 16 Nisan they sacrificed the *Minchat haOmer* and then ate the produce of the Land.

דף י"ג: "אסור חדש"

אין לאכול מהתבואה החדשה שגדלה בשדה, עד שיקריבו בבית המקדש את "מנחת העמר". זה נקרא "אסור חדש", שאסור לאכול מהתבואה החדשה.

את "מנחת העמר" הקריבו ביום השני של חג הפסח, בט"ז בניסן, ומיד עם הקרבת "מנחת העמר" מתר היה לאכול מן התבואה החדשה. היום, שאין לנו בית המקדש, מתר לאכול מן התבואה החדשה רק בסוף יום ט"ז בניסן.

הפעם הראשונה שבני ישראל הקריבו מנחת העמר היתה כשהם נכנסו עם יהושע בן נון לארץ ישראל. ביום י' בניסן באו לארץ ישראל, ובמשך חמשה ימים היה אסור להם לאכול מן התבואה, כי היא תבואה חדשה ועוד לא הגיע זמן הקרבת העמר. לכן, במשך חמשה ימים אכלו מהמן שנותר להם, וביום ט"ז בניסן הקריבו מנחת העמר ואכלו מתבואת הארץ.

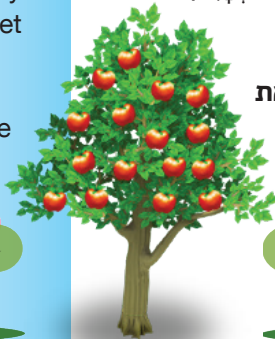
Daf 14: NEW YEAR FOR THE TREES

15 Shvat is the new year for the trees.

Reuven owned an orchard with orange trees. Reuven picked a lot of fruits, and immediately sought out the rabbi to come and set aside *terumot u'ma'asrot* (tithes) from the oranges. The rabbi stood next to the boxes of oranges, set aside *terumah* for the *kohen*, *ma'aser rishon* for the *levi*, and then asked Reuven: When did the oranges become ripe? When did the oranges begin to grow?

Reuven inquired: Why does that make a difference? The rabbi replied: If the oranges began to grow before 15 Shvat, then they belong to the previous year, and it is necessary to set aside "*ma'aser sheini*"; if they ripened after 15 Shvat, they belong to this year, and we need to set aside "*ma'aser oni*."

Reuven answered: "I understand. 15 Shvat determines how we calculate the age of the fruit, and determines if we are in a year that requires setting aside "*ma'aser sheini*," or a year that requires setting aside "*ma'aser oni*."

אמר ראובן: "הבנתי. ט"ו בשבט קובע את מספר השנים לגבי האילנות, האם אנחנו בשנה שצריך להפריש מעשר שני או בשנה שצריך להפריש מעשר עני."

דף י"ד: ראש השנה לאילנות

ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות.

לראובן יש פרדס ובו עצי תפוזים. ראובן קטף פירות רבים ומיד הלך אל הרב שיבא להפריש תרומות ומעשרות מן התפוזים. עמד הרב ליד ארגזי התפוזים, הפריש תרומה לכהן, מעשר ראשון ללוי, ואחר כך שאל את ראובן: "מתי חנטו התפוזים? מתי הם התחילו לגדל?"

שאל ראובן: "מה זה משנה?" ענה הרב: "אם התפוז התחיל לגדל לפני ט"ו בשבט, הוא שייך לשנה הקודמת וצריך להפריש "מעשר שני", ואם הוא חנט אחר ט"ו בשבט, הוא שייך לשנה הזו וצריך להפריש "מעשר עני".

D'VAR TORAH: PARASHAT VAYERA

דבר תורה: פרשת ויירה

On their escape from the ruins of Sodom, Lot's wife looked back and was punished for doing so by being frozen in her place and transforming into a pillar of salt. What was so bad about her looking back, and what connection does that have with the punishment she received?

Lot's wife's look back was a look at the past, at what was. There is no doubt that learning from mistakes is important. However, sometimes entanglement with what happened previously could lead to despair — deep disappointment that could cause a person to freeze in place. One must know how to learn from the past, but at the same time it is also important to know how to let it go. Looking back and the feeling of missing out can prevent a person from discerning wonderful new opportunities that appear, inducing them to remain stuck in the same place. That is what happened to Lot's wife's, whose look back froze in place and prevented her from moving forward.

בבריחתם מסדם הנחרבת, מביטה אשת לוט לאחור ונענשת בכך שהיא קופאת במקומה ונהפכת לנציב מלח. מה כל כך רע בכך שהיא הסתכלה לאחור, ומה הקשר לענש אותו קבלה?

מבטא של אשת לוט לאחור הוא הסתכלות על העבר, על מה שהיה. אין ספק שלמיד מטעויות הוא חשוב, אך לעתים ההסתכלות עם מה שהיה עלולה להוביל ליאוש, לאכזבה ולהקפיא אותך במקום. צריך לדעת ללמוד מן העבר אך באותו האופן חשוב גם לדעת לשחררו. המבט לאחור ותחושת ההחמצה עלולים למנע מהאדם להבחין בהזדמנויות הנפלאות שמתחדשות לפניו, וכך הוא נשאר במקום. לכן, מבטא של אשת לוט לאחור הקפיא אותה במקומה ומנע ממנה את האפשרות להתקדם קדימה.